

Sak nr.: 16/24

Møtedato: 29.04.24

Saksbehandler: Vidar Formo

Arkiv nr.

Godkjenning av innkalling og sakliste

Saksopplysninger:

Møteinnkalling og sakliste er utsendt på e-post før møtet.

Forslag til vedtak:

Møteinnkalling og sakliste godkjennes.

VEDTAK:

Møteinnkalling og sakliste godkjennes.

Snåsa den 07.05.2024

Vidar Formo
Fjelloppsyn/daglig leder

*Sak nr.: 17/24**Møtedato: 29.04.24**Saksbehandler: Vidar Formo**Arkiv nr.*

Referater

Hovedtrekk fra drifta inne:

- Saksbehandling
- Arbeid med ny Nåvasshytte, avklaringer videre framdrift
- Adm. økonomi

Hovedtrekk fra drifta ute:

- Jervregistrering
- Bygningsregistrering NP
- Kadaverreg.
- Drift hytter, båter
- Frakt kavel til sti Skjækerhytta
- Utbedring naust Skjækervatnet
- Utlegging utleiebåt Åsvatnet
- Utfrakt nasjonalparkbauta

Møter/befaringer:

- Møte byggekomite

Orienteringssaker i møtet:

Forslag til vedtak:

Referater tas til orientering.

Øvrige orienteringssaker i møtet:

- Høring arealplan Snåsa kommune

VEDTAK:

Referater tas til orientering.

Snåsa den 07.05.2024

Vidar Formo
Fjellopsyn/daglig leder

Sak nr.: 18/24

Møtedato: 29.04.24

Saksbehandler: Lisbeth Aassve

Arkiv nr.

Forvaltningsplan for småvilt 2024 - 2027

Saksdokumenter:

- Forslag til forvaltningsplan for småvilt på statsallmenningene i Snåsa 2024 - 2027
- Innspill fra Magnus Tølløv Kjøbli

Hjemmel:

- Fjelloven § 23

Saksopplysninger:

Forvaltningsplanen dokumenterer grunnlaget for fjellstyrets småviltforvaltning. Planen oppsummerer de data fjellstyret sitter inne med og de faglige vurderinger som gjøres rundt jaktuttak og andre beslutninger. Planen har en tiltaksdel hvor fjellstyrets småviltforvaltning i planperioden fastsettes.

Forvaltningsplan for småvilt på statsallmenningene er gjennomgått som orienterings-/diskusjonssak på fjellstyremøter i januar og mars 2024. Vedlagt planforslag er en revidert utgave av tidligere forvaltningsplan, med endringer og innspill som har kommet inn nå og under forrige planperiode.

Planen ble oversendt Snåsa kommune for uttalelse den 5. mars 2024, og den ble lagt ut på høring på fjellstyrets hjemmesider samme dato. Det er også opplyst om høring og høringsfrist på fjellstyrets facebookside. Frist for eventuelle merknader var satt til 4. april 2024.

Fjellstyre har ikke mottatt noen uttalelse til forvaltningsplanen fra Snåsa kommune, og anser derfor at de ikke har noen merknader til planen.

Det har kommet inn en øvrig merknad til planen.

Magnus Tølløv Kjøbli mener at det i punkt 6.5 i forvaltningsplanen bør være en prioritering av rene innenbygds jaktlag, slik at disse vil bli prioritert foran jaktlag med en andel utenbygds.

Vurdering:

Under planperioden for forrige forvaltningsplan (2020-2023) har vi gjort oss erfaringer, samt fått innspill som vi har vurdert ved utarbeidelse av ny forvaltningsplan.

Punkt som er vurdert i ny forvaltningsplan er i hovedsak jakttid, jaktfelt, jegerdager, ny tabell for uttak, fjellstyrehytter i regulert periode, begrensninger på sesongkort og salg av treningskort for hund. Følgende er vurdert/endret:

- Det er gjort vurderinger rundt dato for jaktstart, men det ikke lagt opp til endring i jaktstart i planperioden. Jaktstart er fastsatt i jaktregler.
- Det er satt et mål om maks antall jegerdager/km² for regulert periode og høstjakta. Dette målet kan brukes sammen med tabellen vi har utviklet som veileder for fastsetting av total årlig jaktkvote.

- Det er i den nye forvaltningsplanen lagt opp til en deling av jaktfelt 2 i regulert periode, med bakgrunn i å bedre kunne fordele jakttrykket i jaktfeltet. Det er også lagt opp til at jaktfeltgrensene kan beholdes etter regulert periode.
- Det settes et tak på antall sesongkort som tildeles, både i regulert periode og for høstjakta. Det legges opp til at det i planperioden kan settes krav om at sesongkort må aktiveres før hver jakt dag.
- Det åpnes for at 60% av fjellstyrehyttene kan forbeholdes innenbygdsboende jaktlag i regulert periode i planperioden. For å regnes som innenbygdsboende jaktlag må mer enn halvparten av jaktlaget ha folkeregistrert adresse i Snåsa kommune.
- Det kan selges egne treningskort for hund i ordinær jakttid.

Fjellstyret mottok under høring av ny plan et innspill til punkt 6.5 i planen. Punkt 6.5 omhandler fjellstyrehytter og endringen der en andel av hyttene forbeholdes innenbygdsboende jaktlag i regulert periode. For å kunne søke som innebygds jaktlag har fjellstyret satt krav om at mer enn halvparten av lagets medlemmer er bosatt i Snåsa. Av erfaring fra søknader tidligere år vet vi at andelen innenbygds jaktlag som søker om leie av fjellstyrehytte er lav, med noe variasjon mellom år. Andelen innenbygds lag som søker fyller ikke opp kvoten på 60%, som er satt som fordeling etter 60/40 regelen. Fjellstyret anser det derfor ikke som nødvendig å prioritere rene innenbygds lag over blandede lag for den nye ordningen. Kravet for å bli regnet som innebygds jaktlag i småviltjakta er det samme som kravet til jaktlagets sammensetning for å bli prioritert som innenbygds i elgjakta.

Forvaltningsplanen vil danne et godt grunnlag for fjellstyrets småviltforvaltning de neste 4 årene. Sammen med fjellstyrets vedtatte delegasjonsreglement, vil den gi en smidig og adaptiv forvaltning i bestandsperioden.

Saken skal vurderes i henhold til naturmangfoldlovens §§ 8 – 12:

Kunnskapsgrunnlaget §8, Føre-var-prinsippet §9, Økosystemtilnærming og samlet belastning §10:

Etter fjellstyrets vurdering har en på grunnlag av mange års kunnskap om bestandssituasjon på statsallmenningen, uttaksprosent og forvaltningsmodeller, tilstrekkelig kunnskap til å legge rammer for småviltforvaltningen i en flerårig forvaltningsplan, uten å volde skade på arter, naturmangfoldet eller økosystemet.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver §10, Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder §12:

Ikke relevant i saken.

Forslag til vedtak:

Med bakgrunn i behovet for å ha en planmessig, effektiv og adaptiv forvaltning av småvilt på statsallmenningene, vedtar Snåsa fjellstyre forvaltningsplan for småvilt 2024-2027 som vedlagt.

VEDTAK:

Med bakgrunn i behovet for å ha en planmessig, effektiv og adaptiv forvaltning av småvilt på statsallmenningene, vedtar Snåsa fjellstyre forvaltningsplan for småvilt 2024-2027 som vedlagt.

Snåsa den 07.05.2024

Vidar Formo
Fjellopsyn/daglig leder

Vedtaket kan iflg. § 28 i Forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og sendes Snåsa fjellstyre innen 3 uker fra mottak av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. Forvaltningsloven §§ 18 og 19.

*Sak nr.: 19/24**Møtedato: 29.04.24**Saksbehandler: Vidar Formo**Arkiv nr.*

Revidering av bestemmelser for storviltjakt på statsallmenningen

Hjemmel:

- Forskrift om jakt, felling, fangst og fiske i statsallmenning, § 8

Saksdokumenter:

- Reviderte generelle bestemmelser for storviltjakt på statsallmenning.
- Revidert reaksjonsliste for brudd på kontrakt

Saksopplysninger:

Norges fjellstyresamband (NFS) har laget et utgangspunkt for felles bestemmelser for elgjakt på statsallmenningen, og reaksjonsliste ved brudd på kontrakt. Disse bestemmelsene har NFS oppdatert i flere runder, sist i 2023. Snåsa fjellstyre oppdaterte sitt regelverk rundt storviltjakta i 2019. Det er derfor behov for å revidere dette, både med tanke på nasjonale endringer og lokale tilpasninger.

I de generelle bestemmelsene er de viktigste endringene på følgende tema:

- Kontrakter og dialog med jaktlag foregår nå digitalt
- Oppgjør for felte dyr skjer nå delvis etter fastpris
- Regler for bruk av løshund flyttes fra bestandsplan til generelle bestemmelser
- Presisering om uttransport av felt storvilt og forholdet til grunneiersamtykke og verneområder legges inn

I reaksjonsliste for brudd på kontrakt økes tilleggsprisen for feilskyting av noen dyrekategorier fra 35 % til 50 %, og det legges inn reaksjon ved brudd på bestemmelser om spirgrenser.

Vurdering:

Endringene i regelverket er forsøkt lagt opp slik at bestemmelsene og reaksjonene treffer best mulig til den jaktutøvelsen vi har i dag, men det er naturlig at disse revideres igjen ved behov.

Forslag til vedtak:

Snåsa fjellstyre vedtar nye generelle bestemmelser for storviltjakt og reaksjonsliste ved brudd på kontrakt, som vedlagt i saken.

VEDTAK:

Snåsa fjellstyre vedtar nye generelle bestemmelser for storviltjakt og reaksjonsliste ved brudd på kontrakt, som vedlagt i saken.

Snåsa den 07.05.2024

Vidar Formo
Fjelloppsyn/daglig leder

Vedtaket kan iflg. § 28 i Forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og sendes Snåsa fjellstyre innen 3 uker fra mottak av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. Forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Sak nr.: 20/24

Møtedato: 29.04.24

Saksbehandler: Vidar Formo

Arkiv nr.

Uttalelse til forslag om å innlemme Leirsjøområdet i Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark

Saksdokumenter:

- Brev fra Statsforvalteren til Snåsa kommune med kartvedlegg av 20.03.24

Saksopplysninger:

Etter en langvarig verneprosess ble Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark og Skjækra landskapsvernområde vernet i 2004. Disse verneområdene berører Snåsa kommune i stor grad, og nærmere 70 % av statsallmenningene i Snåsa ble etter dette underlagt vern.

Parallelt med verneplanen for nasjonalparker gikk Stortingets flertall i 2002 inn for at Statskog SFs arealer skulle brukes aktivt for å øke skogvernet i Norge, og Statskog SFs styre vedtok å stille arealer til rådighet for vern. Som grunnlag for det videre arbeidet ble det utarbeidet en samarbeidsavtale mellom Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Statskog SF i 2004.

I brev av 15.7.2008 fra Miljøverndepartementet til DN er det slått fast at bruksberettigete i statsallmenninger som blir berørt av vern skal få ytterligere medvirkning i vernearbeidet. Miljøverndepartementet og Landbruks- og matdepartementet er enige om at verneprosess for disse arealene i hovedtrekk skal bygge på frivillig vern konseptet. Det betyr i utgangspunktet at grenser, verneforskrift og erstatningsbeløp skal være avklart, før partene eventuelt går med på et vern. Dette er i utgangspunktet en prinsipiell stor forskjell fra verneprosessen med nasjonalparken som ble etablert i 2004. Snåsa fjellstyre har representert de bruksberettigede i Snåsa og medvirket i prosessene med både nasjonalpark og senere skogvern.

Fylkesmannen sendte i 2008 ut forslag til vern av områder på statsgrunn i Nord-Trøndelag. For Snåsa sin del var tre områder foreslått vernet som naturreservat på statsallmenningen. Dette var Bangsjøan, Merralia og Leirsjøen. Alle tre områdene ble med videre i DN sin faglige tilrådning til Miljøverndepartementet i juni 2009.

I perioden 2008 til 2011 deltok fjellstyret på befaringer og møter med både fylkesmannen og Miljødirektoratet, for å i best mulig grad avklare vernets påvirkning på utøvelsen av bruksrettene i de tre foreslåtte områdene.

For Bangsjøan sin del kom man fram til en løsning der reservatet ble delt, og man fikk en korridor uten vern fra Kvernsjøen til Øvre-Bangsjøhytta og seterområdet der. Bangsjøan naturreservat ble deretter opprett i 2011. Det er pr. nå ikke avklart erstatning etter dette vernet, da man skulle avvente erstatningsprosessen mellom fjellstyret og staten etter vern av Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark. Her ble det i 2021 inngått forlik mellom fjellstyret og staten.

Leirsjøområdet har fra fjellstyret vært påpekt som et viktig område for nærfriluftsliv og fiske sommerstid. Området var allerede i 2008 tilrettelagt med gapahuk og båt. Fra Fylkesmannen

var det svært ønskelig at dette området ble vernet, og det ble lagt fram forslag til forvaltningsplan for området med sone for tilrettelegging.

Merralia ligger i et aktivt saubeiteområde, og for fjellstyret var det en forutsetning for å kunne være med på videre diskusjon om vern, at det kunne utvises seter og oppføres nødvendige bygg for beitenæringa.

Fjellstyret behandlet skogvernet i sak 18/09, med følgende vedtak:

1. *Snåsa fjellstyret kan akseptere at Bangsjøområdet vernes som naturreservat med de løsninger som er skissert i møtereferat fra FM datert 10.03.09*
2. *For Leirsjøområdet står Snåsa fjellstyre fortsatt på at veien ned til Leirsjøen, samt selve Leirsjøen med en buffersone, holdes utenfor verneområdet. Dersom dette ikke kan godtas fra vernemyndigheten, vil fjellstyret gå imot at området vernes.*
3. *For Merraliområdet krever fjellstyret at det skal kunne utvises setrer i området i framtida og at det kan settes opp nødvendige bygg for beitenæringene innenfor verneområdet. Dersom dette ikke kan godtas fra vernemyndigheten, vil fjellstyret gå imot at området vernes.*
4. *Snåsa fjellstyret forutsetter at de generelle løsninger som er skissert i referat fra møte den 10.03.09 (blant annet ang. bryting av kvist, jaktårn, gjerder/innretninger) tas inn i verneforskriftene. Angående motorferdsel så forutsettes det at det kan gis flerårige tillatelser til bruk av andre kjøretøy enn det som er direkte tillatt etter § 4.*
5. *Snåsa fjellstyre vil avvente resultatet fra FM sin innstilling til DN før det framsettes krav om erstatning, for å ha best mulig oversikt over områder og konsekvenser av vernet*

Etter at Fylkesmannen i etterkant av fjellstyrets vedtak oversendte en enkel skisse til forvaltningsplan for Leirsjøen, gjorde fjellstyret nytt vedtak i sak 29/09:

Snåsa fjellstyre er villige til å være med å diskutere en forvaltningsplan for Leirsjøområdet, under forutsetning av at fjellstyrets krav ift Merraliområdet innfris.

I oktober 2011 sendte fjellstyret brev til Miljødepartementet angående verneprosessen for skogvern på statsallmenningene i Snåsa. Konklusjonen brevet var følgende:

For at Snåsa fjellstyre skal kunne si at denne verneprosessen har foregått innenfor rammene for frivillig vern-prinsippene, må fjellstyret få forelagt MD's endelige forslag for godkjenning som om det er en avtale vi skal inngå med MD. Fjellstyret må da ha rett til å si ja eller nei til hvert enkelt verneforslag (verneområde). MD's forslag må inneholde avgrensning, verneforskrift og erstatninger. Det er også ønskelig at det foreligger et utkast til forvaltningsplan for alle foreslåtte verneområder, som utdyper og tydeliggjør hva vernet vil innebære i praksis.

Bangsjøan naturreservat ble som tidligere nevnt vedtatt vernet i desember 2011. Siden har det, etter det fjellstyret har registrert, ikke vært ytterligere dialog angående verneforslaget på Leirsjøen og Merralia inntil nå i mars 2024. Da mottar fjellstyret kopi av brev fra Statsforvalteren til Snåsa kommune. På oppdrag fra Miljødirektoratet jobber Statsforvalteren med å starte/videreføre verneprosesser for nasjonalparker der dette er aktuelt. Statsforvalteren ber i brevet om lokal aksept for å forberede og gjennomføre videre prosess med sikte på å innlemme Leirsjøen inn i Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark. Statsforvalteren gjør videre

oppmerksom på at selv om det eventuelt ikke gis lokal aksept, vil Klima- og miljødepartementet likevel vurdere område som naturreservat.

Vurdering:

Det er overraskende at verneprosessen nå starter opp igjen etter så lang tid, og uten at det heller ikke denne gang synes å tas hensyn til frivillig vern konseptet. Det er også underlig at verneformen er endret fra naturreservat til nasjonalpark, og at det er Snåsa kommune som bes om å gi lokal aksept. Utgangspunktet, når målet med vernet er skogvern, og prosessen er ment å følge prinsippene om frivillig vern, er at områder foreslås av grunneier, og at grenser, verneforskrift og erstatning er avklart med grunneier/rettighetshaver før eventuelt vernevedtak.

Statsallmenningene som eiendomsform er spesielle, da statens grunneierrett er beheftet med bruksretter. På statsallmenningen er Statskog SF grunneier, mens fjellstyret forvalter bruksrettene. Bruksrettene har sitt rettslige grunnlag i «alders tids bruk». Grunneier (Statskog) kan ikke gjennomføre grunneierdisponeringer som medfører vesentlig skade for utøvelse av bruksrettene. De bruksberettigede, representert ved fjellstyret, har i denne prosessen ikke vært involvert i utvelgelse av verneområder på statsallmenningen. Fjellstyret har heller ikke fått forelagt endelig verneforskrift, erstatning eller mulighet til å si nei til ytterligere vern av statsallmenningen.

Det har nå gått 20 år siden Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark og Skjækra landskapsvernområde ble vedtatt. 20 års erfaring har gitt oss mye kunnskap om bruk og forvaltning av verneområdene.

Verneforskriftene legger en stor begrensning på bruk og utvikling av bruksrettene etter «tida og tilhøva», som er vesentlig i fjelloven. Når såpass mye som over 70 % av statsallmenningene nå er vernet, medfører dette at bare 30 % av allmenningen kan brukes og utnyttes som forutsatt i fjelloven. Mens Statskog SF mottar erstatning for skogressursene som ikke kan utnyttes, viser erstatningsprosessen mellom fjellstyret og staten at begrensningene i utøvelse og utvikling av bruksrettene, ikke erstattes.

Ved Leirsjøen har fjellstyret i 2023, med tillatelse fra Snåsa kommune, tilrettelagt mer for det enkle nærfriluftslivet. Det er satt opp teltplattning, utedo og stien ned til gapahuken er kavellagt. Tiltakene er veldig godt mottatt, og området brukes mye sommerstid og i jakta.

Fjellstyret har i tidligere vedtak åpnet for et vern av Leirsjøområde, under forutsetning av at tilrettelegging for det enkle friluftslivet kan fortsette, og at Merraliområdet legges bort i videre verneprosess. Merralia er tatt med for videre utredning i den faglige anbefalingen fra direktoratet til departementet. I brevet fra Statsforvalteren til Snåsa kommune er det ikke bedt om lokal aksept for vern av Merralia, men det står heller ikke at det er lagt bort eller tatt ut av videre vurdering for vern.

Ut fra fjellstyrets erfaringer med 20 års vern, og det faktum at staten ikke synes å forholde seg til opprinnelige planer om skogvern og prinsippene ved frivillig vern, er det vanskelig for fjellstyret å finne argument for at enda mer statsallmenning på Snåsa skal vernes. Snåsa kommune, og især statsallmenningene på Snåsa, har med de verneområdene som allerede er etablert, tatt et betydelig nasjonalt ansvar for vern av våre felles naturverdier.

For fjellstyret er det viktig å synliggjøre for Snåsa kommunen den prosessen som har vært på dette tidligere, og formidle fjellstyrets syn på eventuelt mer vern av statsallmenning. Det vil også være viktig for fjellstyre å ta opp igjen, og minne om tidligere dialog med departementet.

Forslag til vedtak:

Snåsa fjellstyre viser til brev fra Statsforvalteren i Trøndelag til Snåsa kommune av 20.03.2024, med kopi til fjellstyret, der Snåsa kommune bes om å gi lokal aksept for videre prosess med å innlemme Leirsjøområdet i Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Fjellstyret har tidligere hatt en omfattende dialog med Statsforvalter og departement angående forslag til skogvern på statsallmenningene. Fjellstyret har satt vilkår for de ulike områdene på vegne av de bruksberettigede og for utnyttelse av bruksrettene, for at områdene skal kunne vernes.

20 års erfaring med store verneområder på statsallmenningen, og det faktum at staten ikke ser ut til å forholde seg til prinsippene omkring frivillig vern og fjellstyrets vilkår, gjør nå at fjellstyret ikke kan tilråde ytterligere vern av statsallmenning på Snåsa. Snåsa fjellstyre ber derfor om at verneforslagene både for Leirsjøen og Merralia tas ut av ytterligere vurdering for vern.

VEDTAK:

Snåsa fjellstyre viser til brev fra Statsforvalteren i Trøndelag til Snåsa kommune av 20.03.2024, med kopi til fjellstyret, der Snåsa kommune bes om å gi lokal aksept for videre prosess med å innlemme Leirsjøområdet i Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark.

Fjellstyret har tidligere hatt en omfattende dialog med Statsforvalter og departement angående forslag til skogvern på statsallmenningene. Fjellstyret har satt vilkår for de ulike områdene på vegne av de bruksberettigede og for utnyttelse av bruksrettene, for at områdene skal kunne vernes.

20 års erfaring med store verneområder på statsallmenningen, og det faktum at staten ikke ser ut til å forholde seg til prinsippene omkring frivillig vern og fjellstyrets vilkår, gjør nå at fjellstyret ikke kan tilråde ytterligere vern av statsallmenning på Snåsa. Snåsa fjellstyre ber derfor om at verneforslagene både for Leirsjøen og Merralia tas ut av ytterligere vurdering for vern.

Snåsa den 07.05.2024

Vidar Formo
Fjelloppsyn/daglig leder